

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای برنامه‌ریزی آموزشی و درسی علمی – کاربردی

دوره های آموزش عالی تکمیلی بین سطوح تحصیلی
مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس تک پوادمان

کاربرترکتورهای پیشرفته

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

گروه: کشاورزی

مقدمه:

هدف از برگزاری این دوره آموزشی، تربیت نیروی انسانی متخصص گرایش مکانیزاسیون زراعی، از رشته کشاورزی (ماشین آلات) است که از عهده کار با تراکتورهای پیشرفته و کشت مکانیزه محصولات علوفه ای، غلات، حبوبات، صنعتی و سرپرستی مزرعه برآیند.

تعریف و هدف دوره:

درسهای این پودمان، کارآموز را با رانندگی تراکتوری پیشرفه، سرویس و نگهداری تراکتورهای پیشرفته، عیب یابی و رفع عیب های ساده، اتصال و نصب ماشین های عمومی به تراکتور، آماده نموده و پس از طی موفقیت آمیز پودمان، او را قادر به اشتغال در مزارع کشوری نماید.

ضرورت و اهمیت دوره:

- اصلاح هرم تحصیلی در سطح کاردانی (تکنسین) براساس ماده ۲۱ قانون پنجم برنامه توسعه

جمهوری اسلامی ایران

- بازآموزی تعداد زیادی فعالان بخش مکانیزاسیون زراعی

- ایجاد اشتغال موثر، کاهش نرخ بیکاری و پیشگیری از گسترش فقر در جامعه

- ارتقای سطح دانش مورد نیاز بخش مکانیزاسیون زراعی در بخش غیردولتی و در نتیجه افزایش

کمیت و کیفیت محصولات تولیدی

- تربیت نیروی انسانی ماهر مورد نیاز به منظور فراهم نمودن زمینه های لازم در امر واگذاری بخشی از

فعالیتهای ارگانهای دولتی به بخش غیردولتی

- توسعه مکانیزاسیون در مزارع برای ایجاد زمینه های کسب و کار نوین

شایستگی ها، مهارتها و تخصصهای قابل انتظار:

- رانندگی تراکتور پیشرفته
- سرویس و نگهداری تراکتورهای پیشرفته
- عیب یابی و رفع عیب های ساده
- اتصال و نصب ماشین های عمومی به تراکتور

سطح آموزشی:

- ✓ □ تکمیلی بین سطوح تحصیلی دیپلم و کاردانی (دیپلم - کاردانی)
- تکمیلی بین سطوح تحصیلی کاردانی و کارشناسی (کاردانی - کارشناسی)
- تکمیلی بین سطوح تحصیلی کارشناسی و کارشناسی ارشد (کارشناسی - کارشناسی ارشد)
- تکمیلی بین سطوح تحصیلی کارشناسی ارشد و دکتری (کارشناسی ارشد - دکتری)

شغل قابل احراز:

- رانندگی تراکتور پیشرفته

ضوابط و شرایط پذیرش ورودی:

الف - (حداقل مدرک تحصیلی/رشته تحصیلی / گواهی سلامت، تجربه کاری و ...)

- ۱- دارا بودن یکی از شرایط ذیل:
- مدرک دیپلم حرفه ای تولید محصولات گلخانه ای خاکی و هیدرопونیک
- ۱-۱ مدرک دیپلم متوسطه در رشته های ریاضی فیزیک و علوم تجربی- فنی - علوم انسانی و دارا بودن گواهینامه کشتکار گلخانه های خاکی و هیدرопونیک
- ۱-۲ دارا بودن دیپلم گلخانه ای جالیزی شاخه کار دانش
- ۱-۳ مدرک دیپلم متوسطه در رشته های ریاضی فیزیک و علوم تجربی- فنی - علوم انسانی در صورت دارا بودن سابقه کار مرتبط ^{به} شرط موققیت در آزمونهای ادواری دوره پیش نیاز مرتبط در سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور
- ۱-۴ دارا بودن مدرک دیپلم غیر مرتبط شرط گذراندن دوره پیش نیاز مرتبط در طول دوره آموزشی
- ۲ - دارا بودن شرایط و توانایی جسمانی و روانی کافی برای انجام کار
- ب - در صورت نیاز به گذراندن دروس پیش نیاز مطابق جدول زیر ارایه شود:

ساعت			نام درس	کد	ردیف
جمع	عملی	نظری			

الف) جدول ساختار دروس و نحوه اجرای تک پودمان **کاربر تراکتورپیشرفته**

توضیحات (دروس پیشنهادی)	ساعت			نام درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری		
	۳۲	۲۴	۸	رانندگی تراکتورپیشرفته	۱
	۳۲	۲۴	۸	سرویس و نگهداری تراکتورهای پیشرفته	۲
	۳۲	۲۴	۸	عیب یابی و رفع عیب های ساده	۳
	۳۲	۲۴	۸	اتصال و نصب ماشین های عمومی به تراکتور	۴
	۱۲۸	۹۶	۳۲	جمع کل	

ب) جدول مقایسه ای ساعت دروس نظری و عملی

درصد استاندارد	درصد	جمع ساعت	نوع دروس
حد اکثر ۳۰ درصد	۲۵	۳۲	نظری
حد اقل ۷۰ درصد	۷۵	۹۶	عملی
۱۰۰	۱۰۰	۱۲۸	جمع

ج) طول و شکل اجرای تک پودمان:

- این تک پودمان حداقل در یک دوره ۳ ماهه و حد اکثر در یک دوره ۶ ماهه قابل ارایه است.
- طول دوره تک پودمان ۳۲ ساعت نظری و ۹۶ ساعت عملی است. در مجموع ۱۲۸ ساعت عملی و نظری است.
- مجموع ساعت دروس پودمان حد اقل ۱۶۰ و حد اکثر ۴۸۰ است.

د) نحوه ارزیابی تک پودمان

آزمون کتبی (جامع) ، آزمون عملی (جامع) ، ارایه پژوهه ، ارایه نمونه کار و سایر با ذکر مورد.....

عملی	نظری		نام درس: رانندگی تراکتوری پیشرفته
۲۴	۸	ساعت	پیش نیاز/همنیاز:
الف: هدف درس:			انجام بازدیدهای قبل از روشن کردن تراکتور، روشن کردن و حرکت با تراکتور، خا موش کردن و رعایت نکات ایمنی
ب: سرفصل آموزشی:			
زمان آموزش (ساعت)			ردیف
عملی	نظری	رئوس مطالب و ریز محتوا	
۳	۱	ریز محتوا <ul style="list-style-type: none"> - بازدید سطح روغن موتور - بازدید لاستیک ها - کنترل سوخت 	رئوس مطالب <p>انجام بازدیدهای قبل از روشن کردن تراکتور</p>
۶	۲	<ul style="list-style-type: none"> - تنظیم صندلی تراکتور - بازدید اهرم دنده، کمک و محور توانده‌ی (آزاد بودن اهرم دنده ها و محور توانده‌ی) - اطمینان از درگیر بودن ترمز دستی - گرفتن پدال کلاچ - گرفتن اهرم گاز - فشاردادن دکمه استارت 	<p>مراحل روشن کردن تراکتور</p>
۳	۱	<ul style="list-style-type: none"> - کنترل کلیه چراغهای هشدار دهنده فشار روغن موتور، عقربه فشار سنج و عقربه آلترناتور 	<p>انجام مراحل پس از روشن شدن تراکتور تا قبل از حرکت</p>
۳	۱	<ul style="list-style-type: none"> - فشاردادن پدال کلاچ - قراردادن اهرم دنده و کمک در وضعیت مناسب - بالا بردن اهرم های هیدرولیک و بازوهای تحتانی تراکتور - آزاد کردن ترمز دستی یا قفل ترمز - رها کردن کلاچ و فشاردادن پدال گاز - استفاده از فرمان و چرخش به سمت چپ و راست 	<p>حرکت با تراکتور</p>

عملی	نظری		نام درس: رانندگی تراکتوری پیشرفته
		ساعت	پیش نیاز/همنیاز:
الف: هدف درس:			انجام بازدیدهای قبل از روشن کردن تراکتور، روشن کردن و حرکت با تراکتور، خاوش کردن و رعایت نکات ایمنی
ب: سرفصل آموزشی:			
زمان آموزش (ساعت)	رده	رئوس مطالب و ریز محتوا	
عملی	نظری	ریز محتوا	رئوس مطالب
۳	۱	<ul style="list-style-type: none"> - فشاردادن همزمان پدال کلاچ و ترمز - ازاد کردن اهرم دنده ها و رها کردن پدال کلاچ - رها کردن ترمز ذستی و پدال ترمز 	متوقف کردن تراکتور
۳	۱	<ul style="list-style-type: none"> - درانتظار ماندن خنک شدن موتور - فشاردادن دکمه خاموش کن - قراردادن اهرم دنده و کمک در وضعیت سنگین 	خاموش کردن تراکتور
۳	۱	<ul style="list-style-type: none"> - انجام نکات ایمنی در حین روشن کردن و خاموش کردن تراکتور - انجام نکات ایمنی در موقع حرکت - حرکت با تراکتور 	رعایت نکات ایمنی
ج: منبع درسی: ((مؤلف/مترجم)، عنوان منبع، ناشر، سال انتشار)			
حداقل دو منبع فارسی و یک منبع لاتین:			
۱- منصوری راد، داود، تراکتور و ماشین های کشاورزی، جلد اول، انتشارات بوعلی سینا، ۱۳۸۴			
۲- بهروزی لار، منصور، مکاینزاپیون کشاورزی، انتشارات زیتون، ۱۳۸۳			
۳- Culpin, Farm Machinery . 10 th Ed. Granada Publishing , London.			

د) استانداردهای آموزشی (شرایط آموزشی و یادگیری مطلوب) درس: رانندگی تراکتور پیشرفته

۱- **ویژگی های مدرس:** (درجه علمی - سوابق تخصصی و تجربی):

- حداقل مدرک تحصیلی دانشگاهی، نام رشته ارشته های تحصیلی متজانس: فوق لیسانس ماشین آلات کشاورزی یا مکانیزاسیون کشاورزی

- گواهینامهها و یا دورههای آموزشی مورد نیاز::

- حداقل سابقه تدریس مرتبط(به سال): ۲

- حداقل سابقه تخصصی در حوزه شغلی مورد نظر (با ذکر حوزه شغلی به سال):

- میزان تسلط به زبان انگلیسی: عالی خوب

- میزان تسلط به رایانه: عالی خوب

- سایر ویژگیها با ذکر موارد:

۲- **مساحت، تجهیزات و وسائل مورد نیاز** (براساس کلاس ۲۵ نفره و گروههای آزمایشگاهی و کارگاهی(کارعملی) ۲ نفره)

- مساحت مورد نیاز: ۱- کلاس مترمربع، ۲- آزمایشگاه مترمربع، ۳- کارگاه مترمربع، ۴- عرصه مترمربع، ۵- مزرعه مترمربع و سایر موارد با ذکر نام و مقدار

- فهرست ماشینآلات و تجهیزات، وسائل و امکانات مورد نیاز:

۱- تراکتور پیشرفته

۲- زمین زراعی

۳- روش تدریس وارائه درس: سخنرانی ، مباحثه ای ، تمرین و تکرار ، آزمایشگاهی ، کارگاهی ، پژوهشی گروهی ، مطالعه

موردی ، بازدید ، فیلم و اسلاید و

سایر با ذکر مورد ..... و .....

۴- نحوه ارزیابی درس با توجه به هدف تعریف شده: آزمون کتبی ، آزمون عملی ، آزمون شفاهی ، ارایه پروژه ،

ارایه نمونه کار و ..... سایر روشها با ذکر مورد ..... و .....